

МУСТАҚИЛЛИКНИ МУСТАҚАМЛАШ ЙЎЛИДАГИ МУҲИМ ҚАДАМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ БУХОРО НЕФТНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ЗАВОДИНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Азиз ватандошлар!
Муҳтарам қурилиш иштирокчилари!
Қадрли меҳмонлар!
Авваламбор, сизлар билан буюк истиқлолимизнинг муборак 6 йиллиги арафасида катта тантана, яъни Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи ишга туширилиши маросимида учрашиб турганимдан мамнун ва бахтиёр эканимни изҳор этишга ижозат бергайсиз.

ажойиб совга тайёрлашди. Давлат мустақиллигини эълон қилган давлатлик кунларданок биз нефть ва газ соҳасини ривожлантиришга, иқтисодиёт ҳаётиёнини узимизнинг нефть ва газ манбаларимиз ҳисобидан қондиришга алоҳида аҳамият бериб келмоқдамиз. Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг қурилиши ва ишга туширилиши биз учун муҳим, айтиш мумкинки, стратегик аҳамиятга эга.

Табиат Ўзбекистондан неъматларини аямаган. Заминимиз қаърида сон-саноксиз табиий бойликлар, жумладан, ута муҳим аҳамиятга эга булган энергия ресурслари — нефть, газ конденсати, табиий газ мавжуд. Бугунги кунда мамлакатимизнинг турли минтақаларида 150 дан ортиқ нефть ва газ қонлари очилган бўлиб, улардан 92 тасида иш олиб борилмоқда. Ҳозирги пайтда истиқболли Кукдук-малок ва Мингбулоқ конларида бургилаш, ободончилик ва теда ишга тушириш бўйича фаол иш кетяпти. Буларнинг барчаси узок йилларга етадиган ишончли хом ашё базасини барпо қилади, республика иқтисодиётининг углеводород хом ашёсини қайта ишлаш маҳсулотларга эҳтиёжини таъминлашга имкон беришга қўйиб, республиканинг экспорт салоҳиятини ҳам анча оширади.

Мустақиллик йилларида нефть ва газни қазиб олиш ҳамда қайта ишлаш ҳажми сезиларли даражада ошгани бунинг исботидир. Газ конденсатига эга булган нефтни қазиб олиш сунгги йилларда уч баравардан кўпроққа ошди ҳамда ҳозир 7,6 миллион тоннадан ошиб кетди. Газ қазиб олиш ва қайта ишлаш ҳажми ҳам сезиларли даражада ошди. Ҳозир Ўзбекистон узини газ билан тула таъминлабгина қолмай, уни экспорт ҳам қилмоқда. Бугун биз олдимизга янада мураккаброқ вазифани

— нефть ва газ қазиб чиқариш ҳамда кафолатларнинг эришибгина қолмай, уларни тула қайта ишлашни таъминлаш, тайёр маҳсулотлар чиқаришни кўпайтириш, иқтисодиётимизнинг турли-туман, юқори сифатли нефть ва газни қайта ишлаш маҳсулотларига булган эҳтиёжини қондириш вазифини кўпайтириш. Янги завод қурилишини молиявий жиҳатдан таъминлаш ва қурилиш жараёнида Франция, Япония, Америка, Туркиянинг купина машҳур банклари, компания ва фирмалари фаол иштирок этди. Франсиянинг «Текнип» фирмаси, Япониянинг «Марубени» ва «Жей-Жи-Си» компаниялари томонидан лойиҳанинг технология қисмини амалга ошириш учун барпо этилган Консорциум йирик инвестицион лойиҳаларни амалга оширишда муҳирлик ва самарали ҳамкорлик қилишининг эркин мисоли була олади. Франсиялик ва япониялик ҳамкорларимизнинг, Туркиянинг «Гама» компанияси қурувчиларининг юксак профессионал маҳоратини қайт этмоқчиман. Улар юқори малакали мутахассисгина эмас, ишончли дуст, Ўзбекистонга фойда келтиришни астойдил истовчи кишилар сифатида ҳам ажралиб турадилар.

Завод қурилишида бир-галликда иштирок этиш бизни бир-биримиз билан яқинлаштирибгина, бир-биримизни яхшироқ англаш ва бир-биримизнинг ишончли мизини қозониш имконини берибгина қолмай, таъриба ва билимларимизни бойитиш ҳамда ишончим комилки, бундан кейинги ҳамкорлигимиз учун ҳам мустақам асос яратди. «Текнип» компанияси лойиҳа директори **Броно Де Лескенга**, шу компания учинчи зонаси бошқарувчиси **Этвен Гориға**, «Келло» фирмасининг вице-президенти **Кеннет Жеймс Алленга**, «Гама» компанияси технология қисми қурилиш бошлиғи **Метин Эрдўмушга**, завод қурилишида ишлаган жулда куп хорижлик мутахассис ва ишчиларга алоҳида миннатдорлик билдираман.

Американинг «Чейз Манхеттен», Япония ва АҚШнинг **Экспорт-импорт** банклари, Франциянинг «Креди коммерсиаль де Франс» ва «Париба» банкларини сингари машҳур банк тузилмаларининг молиявий қўмағисиз қисқа муддатда бундай йирик объект қурилишини амалга ошириш мумкин эмас эди, албатта. Биз бугун Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи биринчи навбатининг ишга туширилишида иштирок этиш имконига эга бўлишимизда молиявий ҳамкорларимиз, шунингдек, уларга қадрият қилган Япония Ташиқи савдо ва саноат вазирлигининг, Франсиянинг «Кофас» сугурта жамиятининг ҳам улкан хизмати бор.

Фурсатдан фойдаланиб, маросимда иштирок этиб, барчамизнинг қувончимизга шерик бўлаётган «Текнип» компанияси президенти жаноб **Пьер Вайони**, «Гама» компанияси президенти жаноб **Эрол Учерни**, «Марубени» корпорациясининг катта бошқарувчи директори жаноб **Тэцуо Нишизакуни**, «Жей-Жи-Си» компаниясининг катта бошқарувчи директори жаноб **Т. Цибантцужини**, «Креди коммерсиаль де Франс» банки вакили **Мари-Элен Берар** хонимини, «Чейз Манхеттен банк»нинг бошқарувчи директори жаноб **Ричард Кемберленни**, «Париба» банки вакили жаноб **Жан Пьер Отеллини** ва бошқа меҳмонларимизни самимий кутламоқчиман.

Бугун ниятимиз рубёга чиққани, ишончли шериклар топганимиз, улар билан бундан бун ҳамкорлик қилишдан манфаатдор эканлигимиз хусусида фахр билан гапиришга тула асосимиз бор. Халқларимиз ва мамлакатларимизнинг фаровонлиги ҳамда гулзаб-яшашли йулида бундан бун ҳам муваффақиятли ҳамкорлик ва

ришга интилиши бизнинг ислохотлар йулидан дадил боришимиз ва жамиятимизни янгилашимизнинг муҳим омил эканини яна бир марта алоҳида таъкидламоқчиман. Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилиши мисолида меҳнаткаш халқимиз нақадар улкан салоҳиятга эга эканига яна бир бор амин бўлдик. Бу — барқарор, бозор иқтисодиёти шароитида тобора ривожланиб бораётган демократик жамият, ҳуқуқий давлат қуриш йулидаги купина мураккаб вазибаларни чишга қодир ва бун бугунги кунда амалда исботлаётган реал кучдир.

Мен қурувчилар, ишчилар, раҳбар ва мутахассислар, Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилишига меҳнати синган барча кишиларга улкан, самимий миннатдорлигимни изҳор қиламан. Бу нодир иншоотни барпо этишда қатнашган кишиларнинг ҳаммасини номма-ном санаб чиқишнинг, афсуслки, иложи йўқ. Чунки улар минг-минглабдир. Уларнинг барчаси ҳам самимий миннатдорлик сўзларига лойиқдир.

Бирок «Бухоронейфзаводқурилиши» 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг гишт терувчиси **Саттор Сақонов**, «Бухороқурилиш» дурадгорлар бригадаси бошлиғи **Нуриддин Икромов**, Бухоро монтаж бошқармаси электр монтажчилар бригадаси бошлиғи **Владимир Наплеков**, Қоровулбозор НГРЭЗ бургиловчи устаси **Рамазон Очилов**, Энергетика вазирилик 4-монтаж бошқармаси электр монтажчиси **Николай Баев**, «Ўзбекимемаш» қозонпайвандлаш ҳезончиси **Исмомил Холматов**, «Ўзэлектраппарат» 6-ҳезон катта устаси **Навежда Депутатова**, Навоий қурилиш бошқармаси механизация бошқармаси оғир кран ҳайдовчиси **Ашур Турдиев**, «Бухоросувқурилиши» трести 81-қўчма меҳ-

натдорлик билдиришга ижозат бергайсизлар. Барчангизни Ўзбекистон тарихидагина эмас, ҳар биримизнинг таржима ҳолимиз ва тақдиримизда юз берган бу кутлуг воқеа — Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг биринчи навбати ишга туширилишининг гувоҳи бўлиб турибмиз.

Ишчи ва мутахассисларнинг фиждокорона меҳнати, уларнинг юксак профессионал малакаси ва айтган булардимки, ватанпарварлиги, уз халқи олдидаги юксак фуқаролик масъулияти ҳисси, мамлакатимизни янада кучли ва фаровон қу-

ришга интилиши бизнинг ислохотлар йулидан дадил боришимиз ва жамиятимизни янгилашимизнинг муҳим омил эканини яна бир марта алоҳида таъкидламоқчиман. Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилиши мисолида меҳнаткаш халқимиз нақадар улкан салоҳиятга эга эканига яна бир бор амин бўлдик. Бу — барқарор, бозор иқтисодиёти шароитида тобора ривожланиб бораётган демократик жамият, ҳуқуқий давлат қуриш йулидаги купина мураккаб вазибаларни чишга қодир ва бун бугунги кунда амалда исботлаётган реал кучдир.

Мен қурувчилар, ишчилар, раҳбар ва мутахассислар, Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилишига меҳнати синган барча кишиларга улкан, самимий миннатдорлигимни изҳор қиламан. Бу нодир иншоотни барпо этишда қатнашган кишиларнинг ҳаммасини номма-ном санаб чиқишнинг, афсуслки, иложи йўқ. Чунки улар минг-минглабдир. Уларнинг барчаси ҳам самимий миннатдорлик сўзларига лойиқдир.

Бирок «Бухоронейфзаводқурилиши» 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг гишт терувчиси **Саттор Сақонов**, «Бухороқурилиш» дурадгорлар бригадаси бошлиғи **Нуриддин Икромов**, Бухоро монтаж бошқармаси электр монтажчилар бригадаси бошлиғи **Владимир Наплеков**, Қоровулбозор НГРЭЗ бургиловчи устаси **Рамазон Очилов**, Энергетика вазирилик 4-монтаж бошқармаси электр монтажчиси **Николай Баев**, «Ўзбекимемаш» қозонпайвандлаш ҳезончиси **Исмомил Холматов**, «Ўзэлектраппарат» 6-ҳезон катта устаси **Навежда Депутатова**, Навоий қурилиш бошқармаси механизация бошқармаси оғир кран ҳайдовчиси **Ашур Турдиев**, «Бухоросувқурилиши» трести 81-қўчма меҳ-

натдорлик билдиришга ижозат бергайсизлар. Барчангизни Ўзбекистон тарихидагина эмас, ҳар биримизнинг таржима ҳолимиз ва тақдиримизда юз берган бу кутлуг воқеа — Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг биринчи навбати ишга туширилишининг гувоҳи бўлиб турибмиз.

Хонимлар ва жаноблар! Бугун биз барчамиз, ҳеч муболагасиз айтиш мумкинки, мамлакатимиз ҳаётиёнини тарихий воқеа — Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг биринчи навбати ишга туширилишининг гувоҳи бўлиб турибмиз. Биз бу кунни катта ҳаяжон билан кутганимизни яхшироқ утирмайман. Ўзбекистоннинг қурувчи ва нефтчилари ҳамда уларнинг хорижий ҳамкорлари мамлакатимиз мустақиллигининг олти йиллигига атаб ўзбек халқига

Хеч эсимдан чиқмайди, бундан ун йиллар ҳамаси қишнинг қирчилмасида хизмат сафари билан республикамиз вилоятларидан бирида булганимда пахта йиғим-терими мавсуми аллақачон тутган бўлса-да, далалар шудорланмаган, гузапоيار бўй чўзиб туради. Машина-трактор паркларидан эса техника қаровсиз, эгасизликдан хор-зор етарди. Дехқон меҳнатининг қадр топмаганили, ердан унумли фойдаланмаслик, техникага бевасанд қарашнинг оқибати эди бу. Ваҳоланки, уша йилларда ҳам «Техника дехқон қаноти», «Қишлоққа келдингми, техникани етла» каби шпорлар мавжуд бўлиб, улар фақат номигагина, ҳужажурини учун эди, ҳолос. Миришкор эса техника қутилган, янги технологиядан тула манфаатдор бўлолмади.

Қишлоқда ислохотларнинг изчил жорий этилиши, Истиқлол бераётган неъматлар дехқон меҳнатининг қадр топилиши, айниқса, техника кучидан самарали фойдаланишга, унинг оғирини енгил қилишга имкон бермоқда. Кунни кеча республика Вазирлар Маҳкамасининг «Қишлоқ хўжалиғини ишлаб чиқаришнинг техник жиҳатдан

налан қудратли техникани юртимизга келтиришга таъинланганлиги даражасини оширишга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бунга тула кафолатдир

таъминланганлиги даражасини оширишга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бунга тула кафолатдир

ушбу қароридан қишлоқ хўжалиғи мақсади билан агрегатларни ишлаб чиқарувчи янги қўчма қорхоналар ташкил этиш бўйича инвестиция оид ҳамкорликни кенгайтириш тўғрисида ҳам кенг йўлланмалар берилган. Ана шулардан келиб чиқиб, «Ўзқишлоқхўжалиқтаъминотузастиш» қўмитаси уз режаларини тузди. Чунки, 1998 йилда тендер асосида, яъни саралан йули билан ривожланган давлатлардан қишлоқ хўжалиғи техникасини олиб келиш, улар билан истиқболли шартномалар тузиш кузда тутилмоқда.

Маълумки, аграр соҳада техниканинг урни алоҳида аҳамият касб этади. Ушдан тадбиркорлик билан фойдаланиш, биринчи гапда маҳсулот таннархи арзонлашадди, даромад қўнади, муҳими дехқон манфаатдорлиғи ортади. Манфаатдорлик бор жойда эса иш унумли бўлади, меҳнатга муносабат узғариб, тапшабуус ва тадбиркорлик кенг кулоч эзаверади.

«Ўзқишлоқхўжалиқтаъминотузастиш» давлат-кооператив қўмитасининг машина-таъминот бошқармаси бошлиғи Усмон ХОЛОВ Қишлоқ хўжалиғини техника билан таъминлаш борасидаги янги тадбир хусусида шундай дели:

«Республикамиз аграр соҳасида ҳам ислохотлар жадаллик билан бермоқда, Республика раҳбариятининг саяҳат-харакатлари, тапшабуус билан жаҳон таърибасида си-

ДЕХҚОН ҚУДРАТЛИ ТЕХНИКА СОҲИБИ БЎЛАДИ

Республика Вазирилр Маҳкамасининг «Қишлоқ хўжалиғи ишлаб чиқаришининг техник жиҳатдан таъминланганлиги даражасини оширишга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бунга тула кафолатдир

«Ўзқишлоқхўжалиқтаъминотузастиш» давлат-кооператив қўмитасининг машина-таъминот бошқармаси бошлиғи Усмон ХОЛОВ Қишлоқ хўжалиғини техника билан таъминлаш борасидаги янги тадбир хусусида шундай дели:

— Республикамаиз аграр соҳасида ҳам ислохотлар жадаллик билан бермоқда, Республика раҳбариятининг саяҳат-харакатлари, тапшабуус билан жаҳон таърибасида си-

налан қудратли техникани юртимизга келтиришга таъинланганлиги даражасини оширишга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бунга тула кафолатдир

ушбу қароридан қишлоқ хўжалиғи мақсади билан агрегатларни ишлаб чиқарувчи янги қўчма қорхоналар ташкил этиш бўйича инвестиция оид ҳамкорликни кенгайтириш тўғрисида ҳам кенг йўлланмалар берилган. Ана шулардан келиб чиқиб, «Ўзқишлоқхўжалиқтаъминотузастиш» қўмитаси уз режаларини тузди. Чунки, 1998 йилда тендер асосида, яъни саралан йули билан ривожланган давлатлардан қишлоқ хўжалиғи техникасини олиб келиш, улар билан истиқболли шартномалар тузиш кузда тутилмоқда.

Маълумки, аграр соҳада техниканинг урни алоҳида аҳамият касб этади. Ушдан тадбиркорлик билан фойдаланиш, биринчи гапда маҳсулот таннархи арзонлашадди, даромад қўнади, муҳими дехқон манфаатдорлиғи ортади. Манфаатдорлик бор жойда эса иш унумли бўлади, меҳнатга муносабат узғариб, тапшабуус ва тадбиркорлик кенг кулоч эзаверади.

«Ўзқишлоқхўжалиқтаъминотузастиш» давлат-кооператив қўмитасининг машина-таъминот бошқармаси бошлиғи Усмон ХОЛОВ Қишлоқ хўжалиғини техника билан таъминлаш борасидаги янги тадбир хусусида шундай дели:

— Республикамаиз аграр соҳасида ҳам ислохотлар жадаллик билан бермоқда, Республика раҳбариятининг саяҳат-харакатлари, тапшабуус билан жаҳон таърибасида си-

налан қудратли техникани юртимизга келтиришга таъинланганлиги даражасини оширишга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бунга тула кафолатдир

ушбу қароридан қишлоқ хўжалиғи мақсади билан агрегатларни ишлаб чиқарувчи янги қўчма қорхоналар ташкил этиш бўйича инвестиция оид ҳамкорликни кенгайтириш тўғрисида ҳам кенг йўлланмалар берилган. Ана шулардан келиб чиқиб, «Ўзқишлоқхўжалиқтаъминотузастиш» қўмитаси уз режаларини тузди. Чунки, 1998 йилда тендер асосида, яъни саралан йули билан ривожланган давлатлардан қишлоқ хўжалиғи техникасини олиб келиш, улар билан истиқболли шартномалар тузиш кузда тутилмоқда.

Бизнинг шарҳ

Маъзур тадбирда қатнашил иштиқолида булган давлатлар, компаниялар куп. Масалан, АҚШнинг «Кейс» корпорацияси, «Массиф-фугсон», «Стайгер», «Кателмедлар» каби компаниялар шулар жумласидан. Бундай ҳамкорликнинг яна бир муҳим томони шуки, унда фақат тех-

тутилган ҳосилининг сифати бузилиши таъини. Миришкор дехқон ана шу пайтда пахта терин машиналарига катта умид боғлайди. Бирок ҳозиргача ишлагилб келинаётган пахта терин машиналарининг аскарияти талаба жавоб беролмади. Масаланнинг шу жиҳатлари урганилиб, «Ўзкейсман» қўчма қорхонаси мутахассислари янги, горизонтал шпинделли замонавий пахта терин машинасини ишлаб чиқаряпти. Жорий йил пахта йиғим-теримиде ана шундай машинадан 50 таси қатнашади. Унинг иш унуми эскиларига қараганда 2—3 баравар юқори.

Бундан ташқари республикамиздаги «Қишлоқхўжалиқтаъминотузастиш» заводи қўчма Олмония ва Лонтехник корпорацияси ҳамкорлигида «Морал» комбайнлари ишлаб чиқара бошлади. Бу комбайнлар чорва учун озуқа уришга муважжалланган. Иш унумдорлиғи сифатининг юқорилиғи билан эълитборни тортимоқда. Ҳозиргача бу комбайннинг 60 таси вилоятларда синовал утди. Урни келганда айтиш керакки, жойларда уша талаб катта.

Бойликнинг онаси ер, отаси меҳнат. Меҳнатта барака киритишда техниканинг алоҳида урни бор. Уни аяаб-абдусамми ХАКБЕРДИЕВ.

«СОҲИБКОР» ЗАҒАРИ

завот маҳсулотлари тортиқ этишда барчага намуна бўлишяпти. Омилкорлик, тапшабуускорлик туфайли хўжалиқ бўйича 8775 тонна урнига 8844 тонна неъмат истеъмолчиларга етказиб берилди.

Корпорация кенгаши раиси Абдуллаҳон Ҳожиқоновнинг таъкидлашича, айниқса, помидор, болгар қалампир, бақлажондан баракли хирмон қўтарилди. Уша дехқонлар режага қўшма яна минг тонна сабзавот тўшига аҳд қилилар.

Эришилган бу муваффақиятларда Абдуллаҳон Муздабоев, Зохиджон Отабоев, Аҳмад Оталикжон каби таърибкорларнинг муносиб ҳиссаси бор. Ана шундай фойдаларнинг омилкорлиги туфайли помидор ҳосилдорлиғи 400 центнерга етди.

Абдусамми ҚОРАБОВЕВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

1997 — Инсон манфаатлари йили

АДОЛАТНИНГ ЮЗИ ЁРУФ, ҚЎЛИ УЗУН

Яна санокти кунлардан сунг истиклолимизнинг шонли олти йиллик туйини нишонлайми...

Ичида адлия ва суднинг масъулияти жуда катта. Сабаби ҳуқуқнинг муҳофазаси асосан суднинг фаолияти билан боғлиқ...

«Куч адолатдир». «Бир кунлик адолат юз йиллик тоат ибодатдан афзалдир» каби унгла...

Эргаш ХОЛМАТОВ, Тошкент вилояти адлия бoshқармаси бошлиғи

ди. Пойтахт вилояти адлия бoshқармаси юқоридоғи талабларни бажаришда Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси адлия органлари ва судлар фаолиятини ташкил этиш тўғрисида»...

«Куч адолатдир». «Бир кунлик адолат юз йиллик тоат ибодатдан афзалдир» каби унгла бутун яна ўз қадр-қимматини топапти. Адлия бoshқармаси ва унинг жойлардаги мусасасалари ҳуқуқни муҳофазаси асосан суднинг фаолияти билан боғлиқ...

СЕРХОСИЯТ МАХСАР

Махсар экин хосияти хуёусида кўп гапирши мумкин. У аввало ўсимлик мойи олишда, шунингдек чорва озуқаси сифатида ҳам алоҳида эътиборга моликдир...

Бурхонов. — Негаки, махсар ҳалқ хўжалиғи учун қони фойда экан. Яна бир қизиқ жиҳати шундаки, у худди лаштимианинг қарағига ухлаб тиканлики бўлганлиги учун унинг ўзи йўқ...

Бу йил вилоят миқёсида 18 миң гектар майдонда махсар экинлари парваришланди. Баҳорда усимлик мойи етиштирувчи яна шу экин урғи вилоятнинг Қўшарбот, Нуробод ва Пайрақ туманлари худудига лалмикор етилди...

«Дустилик» ижара хўжалиғи далаларида — меҳнат аҳли хуёусида бўлибди. Туман кишлоқ ва сув хўжалиғи бoshқармаси бош агрономи Абдулқадир Валиевнинг «Халқобол», «Дустилик», «Туркистон» ва бошқа бир қатор хўжалиқларида ҳам бу йил махсар экинидан мўл ҳосил етиштирилди...

Кува қандолат ишлаб чиқариш комбинати жамоаси уқуналарни тақомиллаштириб, цехларидан чиқарган қанд, печенье маҳсулотлари сифатини ошириб, ёрликлар ва ўров қозғаларини харидорлар юксак дидига мослаб тайёрлаб жаҳон андозаси даражасига кўтаришга ҳаракат қилмоқдалар...

Кува қандолати жаҳон бозоридида кўиб олинган ошпақтан Турсунали Турдиев бошқик печенье ишлаб чиқариш цехи ва Азизбек Султонов бошқик қарамак конфетлари ишлаб чиқариш цехи жамоалари маҳсулотлар сифатини жаҳон андозаси даражасига кўтаришга билим ва маҳоратларини сарфламоқдалар...

Мухим муаммо ўров қозғалари, ёрликлар, ҳам аше етишмаслиғидир. Ҳозирги бозор иқтисодиети паронитида ун, шакар, маккажўхори крахмали, сарик мой топиш қийинлашмоқда...

курс, бир шингил таърифни келтирмасак бўлмайд. Атроф ям-яшил. Ҳозир сув билан лимоним. Худди шаффоф қузу лейиш мумкин. Бу қузуга қараб мажнунгоғлар сеч тарайди...

«Дустилик» ижара хўжалиғининг директори Абдурауф Рахимов жамоа фаолиятини тўлиқ-тўлиқ ҳикоя қиларкан, мана бу рақамларни мароқ билан тили олади...

«Дустилик» ижара хўжалиғида шу йил кузда 4,5 миң гектар ер шудорланиб, шунинг 2 миң гектарига қузи гулдан экин қузи тўтилган. 40 тонна урулқ қозғаланмоқда. 10 та ҳайвон трактори аллақачон ерларни сифатли шудорлашга тула жалб этилган...

Абдулла ТУРДИЕВ «Кишлоқ ҳаёти» махсус мухбири. СУРАТЛАРДА: 1. Қўшарбот туманидаги Очил Қодиров номи ижара хўжалиғида махсар ўрини пайғи. Механизаторлар Шодир Бобонозаров ва Ҳўжааҳмад Усмонов ҳамда бригада бошлиғи Исроил Қўрбонаров. 2. Мохир механизатор Фахриддин Қўрбоноров урилган махсар озуқасини манзилларга элтишда жонбонлик кўрсатмоқда. Т.НУРМУҲАММАД олган суратлар.

Саноат корхоналарида ХОРИЖИЙ ТЕХНОЛОГИЯ АСОСИДА Андижон туманидаги Кўйганёр шаҳарчасида иш бошлаган Ўзбекистон — Хитой — Америка қўшма корхонаси чикитни Андижон усулида экин учун ҳар йили саккиз миң тонна полиэтилен плёнка ишлаб чиқаради...

ЖИЗЗАХ ГИЛАМИ Жиззах шаҳрида иш бошлаган «Узжизахтен ЛТД» Ўзбекистон-Туркия қўшма корхонаси Белгия технологияси асосида гилам ишлаб чиқара бошлади. Маққур фирманинг ишга туширилгани 35 нафар кишини иш билан таъминлаш имконини берди...

«МУСТАҚИЛЛИК — ТАҚДИРИМИЗ» Наманган вилоятида республикамиз мустақиллигини орти йиллигига бағишланган шу номдаги ҳафталик ўтмоқда. Вилоят корхона ва ташкилотлари, меҳнат жамоаларида, маҳалларда турли касб эгалари — олимлар ва юристар, иқтисодчилар ва тадбиркорлар, жамоат арбоблари билан учрашулар бўлмоқда...

ЭЗГУ ИШЛАР ҲАР КУНИ ДАВОМ ЭТСИН Гўдудовдого потирон бошлар махсус интернати тарбияланувчилари пойтахтимиздаги «Тошкентленд» паркингида аjoyиб аттракционлардан беҳуд фойдаланиш имкониятига эга бўлди...

Жамгарма ҳодимлари 1 сентябрта қалар яна бир қанча яна шундай хайрия талбирларини амалда ошириш ниятида. Болалар боғчалари, меҳрибонлик уйлари, интернатларда артистлар, ёзувчилар билан учрашулар утказилади, байрам дастурхонлари ёзилади...

ИЙМОН ҚАЛЪАСИ

Бухоро!
 Етти иқлимга Бухоройи Шариф номи билан танилган муқаддас замин. Илму тафаккурда, пири комилликда дунени дол қолдирган улуғ авлиёлар, донолар юрти. Фарбу Шарқни боғловчи маънавият кутурини ҳисобланмиш шаҳарга не-не жаҳонгир саркарлар, алломалар, ақли дошлар маърифат, иймон-этиқод, поклик, илм истаб келинган ва кунгиллари елгута тулиб, уларидан эзгу ном қолдириб кетишган.

«Буюк ипак йўли»нинг олтин сардобаси бўлиши Бухорининг халқимиз тарихи, маданияти, илму маърифатига қўшган ҳиссаси беқиёс. Унинг қўққа тутган, осмонлар мингори, нақшларини масжид-мадрасалари моҳидан сузалади. Солиҳ фарзандлари Хожа Абдуқодир Гиждувий, Хожа Ориф ар-Ревғарий, Имом ал-Бухорий, Хожа Бобойи Мухаммад Саммосий, Хазрат Саид Мир Кулод, Хожа Баҳоуддин Нақшбанд, Абу Али ибн Сино номлари қаршисда Бухоройи Шариф ел этилади. Негаки, бу улус сиймослари ислом дунёсининг улкан жамоаси, маърифат ақли ҳамон юрдалари туғдида асраб келмоқдалар, улар яратган таълимоти уқиб-урганмоқдалар.

Ҳа, Бухоро узи номи билан азиз ва муборак шаҳар, тарихий манбаларга таъкидлангандаек, Бухорининг номи судгача «бу», яъни «Тангри» «оро эса «сайқал» маъносини бериб, «Тангри сайқалланган» шаҳар дейилган. Шунинг учун ҳам уни гоҳ зеби зийнат шаҳри десалар, гоҳ Фоҳира деб аташган. Улуғ донишманд Хожа Оловулдин Отамалик ибн Мухаммад Жувайний (1226—1285) узининг «Тарихи жаҳонқушот» асарига Бухорога қуйидагича таъриф берган: «Бухоро-Машриқ шаҳарларидан булиб «Куббат-ул Исло» дур. Ул томонда «Машият-ул Исло» уринадилар, фуқароси фоҳиқлар ва олимлар нури ила атрофи маъналар маъшуқалари билан азийнатлонган».

Бухорининг илми ава амалини билган ақли донишлар уни зияраттоҳ шаҳар булиб, унга ҳаминша нури интилангандек интиланганлар. Бу муаззам шаҳар эса етти иқлимга илму дониш-фаъли камол, касби ҳунар, зару завар берган. Қадим шаҳарнинг 12 дарвозаси ҳаминша бу замин фарзандларининг қалбидек ахшларга очик турган.

Асримиш бошда эса айранга айланган, муаззам миноралари тупта тугилган, масжиду мадрасалари омборхонага айлангиларинлар. Бухоро кўксига мустақиллик қайта жон ота этди, куҳна шаҳар асл қўққасига қайтди, Вилоят «Маънавият ва маърифат» маркази бошлиғи Саъиддин Салимов таъкидлаганидек, «Бухорога Бухоро келди».

2500 йиллик муборак туйи муносабати билан Президентимиз, ҳукуматимиз, қолаверса саботатпеша, ҳунарманд ақли Бухорининг фидойилиги билан шаҳарнинг қадим сургати, куҳна довроти, шухрати жозибаси тикланди ва тикланмоқда. Яқинда хизмат сафари билан шаҳарда бўлиб қўққаси, Бухоро таниб билимас даражада узариб, янги шарқона қиёфа касб этилди. Айниқса хазрат Баҳоуддин номи шох куча, Файзулла Хужаве майдони, Фитрат хиёбони, ширининг уй мейваси, «Бухоро» меҳмонхонаси, Амир Темур хиёбони, соғломлаштириш маркази, янги бекатлар, эҳ-е санайверсанг, эзгу ишларнинг гузай иншоотларнинг охири кўринмайди. Шаҳарда умумий лойиҳа қиймати 680 миллион сумлик янги 12 объект қурилиши жалал давом этмоқда, 8 та сайёҳчи йўналиши бўйича ободонлаштириш ишлари олиб боришмоқда. 16 та тарихий обода эса 460 миллион сумлик иш бажарилиш арасисидан. Нафис санъат обидаси ҳисобланмиш асори-атикалар узгача чирой, асл қиёфа касб этмоқда. Чапмаи Аюб, Чор Минор, Абдуллаҳон, Молдорихон, Нодир Девонбети, Қуқалтош, Таки Заргарон, Тақителлақурулпон, Минорини Калонни таъмирлашда нозик-таъби, қўли тул усталар қатори Олот, Қоркул, Қоракул, Жондор Шофирқондан келган ҳолис хизматчилар ҳам ҳалол меҳнат қилишмоқда.

Бу умумхалқ ишида бухоролик усталар қатори юрагиди ватан, эл-юрт ишки барқарор самарқандлик, хоразмлик, тошкентлик ва қаршилик 169 нафар ҳунармандлар ҳам фаол иштирок этмоқдалар. Эътиборли томони шундаки, ободонлаштириш, қўққалмоқлаштириш ишларининг кўпи ҳашар йўли билан амалга ошириляпти. Халқ катта куч, унинг шижоатли меҳнати олдда эзгулик бўй кўрсатиб, ёлдорликни сайқалланмоқда.

Бухоройи Шарифнинг нури қалъаси, фахр-ифтихори, муаззам қадби ҳисобланмиш Масжиди Калонда ҳам катта ҳажмдаги бунёдкорлик ишлари бажарилди. Қадим тарихнинг не-не қўққасидаги гувоҳи; неча бор вайрон этилганда, қадди-бастини, шакл-шамойилини йўқотмаган. Бу ноёб санъат дурдонаси Масжиди Калон гуе бобокалонларимизнинг бой маънавиятга ақл-заковатидан, нафис меъморийлик салоҳиятга донолигидан сузалагандек.

Тарихий манбаларга таъкидланганича, Масжиди Калон Бухоро Амيري Арслонхон томонидан 1221 йилда бунёд этилган. Унинг бетактор муъжизаси шундаки, барпо этилган кундан бери Осиёдаги энг катта ва ягона жомоъ масжидидир.

Масжиди Калоннинг 7 та дарвозаси, 208 устуни, 288 та

гумбази булган. Бир пайтлар босқинчи Чингизхон қўшинлари вайрон этган Масжиди Калон революция баҳонаси билан қизил қўшинлар оғи остида қолди, омборхонага айлангиларди. Ҳатто мустақиллик кунларига ҳам унинг дарвозаси муъминну муоммонлар учун епиқ эди. Бироқ Масжиди Калон эзгуликдан барпо этилган иймон қалъаси булгандан ун на давр сиеаги, на босқинчи ваҳийлиги вайрон этолмади. Зеро, шоир айтганидек, бу эзгуликдан бунёд этилган қўққон дунё турғунча тургай. Биз бу ҳақиқатни эркинлик муаззам нурали Масжиди Калоннинг муаззам нурали Масжиди Калоннинг муаззам оғенига қайта эне бахш этган муборак куннида яна бир бора ҳис қилдик.

Масжиднинг қайта тикланган гумбазига Усто Ширин номидаги «Бухоро» махсус илмий ишлаб чиқариш устахонасининг Бахшудди Маъмуров бошлиқ таъмирчилар бригадаси қўли тул усталари қўққа урнатилгандаек, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирдәммасида тайерланган ва уч ярим ой мобайнида моҳир усталар томонидан пайвандланган куббани гумбазга урнатиш осон булмади. Негаки, бир неча аср мобайнида доирасининг узунлиги 42 метр булган гумбазининг юқори қисми дарз кетган, бу эса қўққа тушиш хавфини туғдирган эди. Излаган имкон топар деганларидек, Ибод Маъмуров етакчилик қилган пайвандчиларнинг меҳнати билан темир ҳавзалар урнатилиди. Нозик таъб усталар эса ута эҳтиёткорлик билан дарз кетган жойдаги гилгилари алмаштириб, гумбазини асл ҳолига келтирдилар. Гумбазгаги илмий қошқиларнинг 3700 дан ортиги асл ҳолига сақланганда, 1600 тасини қайтадан ишлагга туғри келди. Ҳатто унга битилган қўғий ёзувлар, Куръони Карим суралари ҳам янги қопинлар билан алмаштирилди. Ута ҳунарлик ва нозик илм, маҳорат талаб этилган бу саъодати ишнинг Бахшудди Маъмуровнинг ўғиллари Баҳоидир, Бахтиёр ва Ботирбеклар қалб қўққасини юрак меҳрларини бериб сидқидилдан бажардилар.

Дарвоқе, Бахшудди Маъмуров, 44 йилдан бери тарихий обидаларга қайта жон бағишлаган таъмирловчи усталар сарқари зияраттоҳ шаҳар ободлигига ҳам катта ҳисса қўшди. Бу бир неча йил олдди Бухорони қайта тиклаш ташаббуси билан чиққан ҳамкасбларига қўғилиб, саъодли ишларни амалга оширипти. Маҳобатли иншоотларга

қайта жозоба бағишларкан, узи ҳам онандан қайта тугилгандек енид тортар, қалби миллий ғурурга, Ватан муҳаббатига тулиб борарди. Кейинчалик угулларни Бахтиёрнинг ва Ботирбеклар қабатига кирди, шоғирлари енида турди. Масжиди Калоннинг энг мураккаб, масъулятиги иши гумбазга қўққа урнатиш унинг бирдәммасида тоширилиди. 35 метр баландликда бирорта меҳнатим ердасисиз оғирлиги қарийб 100 килограмма яқин куббани урнатиш осон булмади, албатта. Аммо усталар сардорининг тоққирлиги, ишнинг кўзини билиши қўл келди, қолаверса Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қўққини Гайбулло Мухаммедов, моҳир уста Карим Толипов, таърибали пайванди Мақсуд Муҳидини ва бошқа ҳамкасбларининг маҳорати иш берди. Маҳобатли қўққа бекам-қўст уз жойига урнатилиди. Бу ҳақда Бахшудди ака шундай қўққа қиладди.

— Нилий гумбазга олтиранг куббо урнатиб булинди. Аммо юрагимизда ҳажжон сира босилмасди. Эндигина иш бошлаган шогирт боладек уз ишимдан гоҳ қўққиниб, гоҳ таъбишга тушардим. Кейин сездимки, бу туйуғ кенг тафаккури, ҳунарманд бобокалонларим руҳлари олдидики қўққини ва ҳажжон экан. Мен уша кун утмиш билан бутуни, ҳунарманд бобокалон меҳнати билан уз меҳнатини болаган эканман. Бу шарф ҳар тун Бухоро қўққалирдан утар эканман юрагимга гурур бахш этиди, касбимдан, ишимдан фахрлиниш туйғусини муъясар этиди. Масжиди Калонни таъмирлаш умумхалқ ишига айланган. Унга 300 дан зиёд киши қатнашди. Таъмирловчилар қатори «Ўзбектаъмиршўнослик» лойиҳа таъқиқот институти ҳодимлари, «Ўзжамоа қурилиш»нинг 1—2 трестлари, «Бухоро» қурилиш ҳиссдорлик жамияти, «Олим Аҳли», «Усто Бақо» каби унлаб фирмалар ҳам иштирок этидилар.

Масжиди Калонни таъмирлашда 125 миллион сумлик қурилиш ишлари бажарилди. Бу ерда 288 та қичик гумбаз таъмирланди, 239 та устуни пойдевори мустаҳкамланди, 40 та устуни эса қайта тикланди. Обидадаги нақшинкор пештоқлар таъмирланди чиқарилди. Масжиднинг ички галериясидаги 6 минг квадрат метр саҳига ва 4 минг квадрат метр масжид ҳовлисига қесилган охактош етқизилди. Бу ишларни бажаришда Исоқ, Акбар, Асқар Обидинловлар, Аҳмад Боймуролов, Журакўл Фаттоев, Қозим Ражабов, Олим Боймуролов, Шариф Қудратов, Зариф Кароматов, Олим Султонов каби юзлаб усталар узгача ташаббус ва гайрат кўрсатдилар. Қалблари ватан ишқи билан ентан бу фидойи усталар меҳнати, ақл-заковати ила Масжиди Калон яна Марказий Осиёдаги энг улкан ва қўққам зияраттоҳга айланди.

Бир йўла ун минг киши намоз ўқийдиган шарқона меъморийликнинг гузал намунаси булган Масжиди Калондан қўғқимиз нурга тулиб чиқарканмиз ҳасилимизда хоризжда яшаётган бир ватандошимизнинг «Жаннат осмонда булса, ости Ўзбекистон, агар жаннат ер остида булса, усти Ўзбекистондир» деган сузи ёлға келди. Зеро, Бухоро ҳам ана шу жаннатнинг бир булагидир.

А. КОДИРОВА, «Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

«Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивали

БУЛБУЛЛАР ОСУДА ТОНГ ШАЙДОСИ

Қадим Шарқ фалсафасида шундай фикр бор. Каердаки тинчлик булса, шу ерда хайр-баракат, товулик барқарор. Бир кун жанжал чиққан уйдан қирқ кун баракат кетди. Тарихнинг олтин чигиринидан утган бу ҳақиқатни қўққа узбек давлатчилик шухрати тиклаш ниятида етти иқлимга доврот солаётган эцигинга олти ешга кирган мамлакатимиз мисолида ҳам қўққимиз мумкин. Истиклолдан сунг утган қиёфа давр ичиде миселси узгаришлар, улкан бунёдкорлик ишлари, маданият-маърифий, соҳа-

болни ривожлантириш, теннисмусобақалари, умилли исетьюлд соҳибларини қўққаб-қувватлаш, қўғий байрамларини утказишдек саъодли ишларнинг-да, бошида турмоқдалар.

Шунинг учун юртимиз боғлари боғла, омборлари галла тулиб, пахта ҳирмонларига баракат нимқолда, халқ эса ислохотлар ижодкорли сифатиде узгаришдан мамнун яшамокда.

Самарқандда мустақиллик арафасида утажак «Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивали ҳам бевосита юрт-бошимиз ташаббуслари билан боғлиқ.

Мазкур фестивални утказиш борасидаги Вазирилар Маҳкамаси қарорига юртбошимизнинг узлари имзо чекканлар. Жумладан, ушбу муҳим ҳужжатда «Шарқ мамлакатлари халқлари миллий мусиқа ва қўғққичлик санъатини ноёб намуналарини кен тарғиб қилиш, еш авлод қалбиде санъатта булган меҳр туйғулари камол топтириш, гузаллиқни, чин инсоний қадриятларини тараннум этиш, халқлар уртасида дустлик, биродарлик ришталарини янада мустаҳкамлаш, маданият-маърифий муносабатлар доирасини халқаро миқёсда кенгайтириш мақсалида» утказилиши қайд этилади.

«Шарқ тароналари» номи билан атагилган бу фестивал олдий қўғқик таловни еки фақат шарқ халқларига дахлдор анжуман эмас, балки халқаро аҳамиятта молик сиесий, маърифий жиҳатдан қадри беқиёс фестивалдир.

Ушбу нуфузли мусиқа анжуманида 32 мамлакат ва 2 та халқаро ташкилотдан жами 262 нафар санъат шайдолари иштирок этиш ниятини билдирганлар.

Шарқнинг асл гавҳари — дунё меҳваридеги бебаҳо инжур ҳисобланмиш Самарқанд шаҳрида утагилган бу улкан анжуманда ЮНЕСКО халқаро ташкилоти вақиллари Креспо Торал, Никита Дергачев, Айқаво хоним, Моинки Куратпе ва Майкл Барри Лейллар фахрий меҳмон сифатида қатнашадилар. Шунингдек АКШ, Германия, Франция, Хитой, Япония, Туркия, Жанубий Корея, Россия сингари нуфузли мамлакат вақиллари ҳам фестивалга ташриф буюрадилар. Халқаро мусиқа кенгаши аъзолари Ге Юо

ва Сулабе Киянинг анжуманга қатнашини унинг нуфузини яна бир қарра оширади.

«Шарқ тароналари» фестивалининг очилишида халқимизнинг қадимий бой маънавияти, маданияти ва улкан салоҳиятидан дарак берувчи Буюк ипак йўлининг мадх этувчи «Буюк ипак йўли» деб номланган концерт дастури меҳмонлар эътиборига ҳавола этиляди.

Бугун Самарқанд узгача чирой, жозоба бахш этиб, меҳмонларни қўғиб олмоқда. Айниқса, афсонавий Регистон таниб бўлмас даражада узғариб кетди. Тиллақори, Шердор, Улуғбек мадрасалари урамидеги бу майдон маҳобатидан қўғқар қувнайдди, дилга севишк инди. Хазрат Бобомиз Амир Темурнинг «Бизнинг қўғқимизнинг қўғқимизни қўғқимиз билан санъат биз қўғқимиз иморатларга боқинг» деган сузлари ярқираб хотирага келди.

Бир лаҳза қўғқимиз фестивалга ташриф буюрган меҳмонлар, анжуман баҳона Самарқандга юз бурган, уни қузатган дунё ақли гавдаланди. Улар ингоҳи билан кенг ва равон йўқларга боқмаган. Меҳмонхоналаридан қўғқиларни қузатман. Уларда «Нексия», «Тикос», «Дамас» каби қўғқидек учиб-бир-бирдан гузал машиналаримизни қўғқаман. Халелан ҳиёбонлардан утаган, меҳмондуст халқимиза дуст нигоҳи билан боқаман.

Ҳақиқатан ҳам халқимиз меҳмондуст, одаммохун. Қиёқа давр ичиде Самарқанд сайқали янада сайқал топди. Қўғқимиз зилол сувларини сафратаётган фаввораларга тунги чирқоқлар урнатишган. Кечалари бу ерға келган киши бир муъжизавий сеҳр оғунида қолади.

Хуллас, Самарқанд неча асрдан бери тилсимот қўғқинида асраган асори-атикалари, масжиду мадрасалари, маҳобатли нақшпиркор гузал муъжизавий иморатлари билан қайноқ кучоғини мусиқа шайдоларига очди. Меҳмонлар эса бирин-кетин афсонавий, осойишта Самарқандга ташриф буюрдилар. Сайқалланган Самарқанд руйи замини эса қўғқимиз мусиқага, дилни-дилга пайванд этувчи навога тулиб бормоқда. Зеро, нозик таъб санъаткору мусиқапунослар ҳам осудалик, тинчлик ва гузаллик шайдоларидир.

Амина НАБИХУЖА қизи.

Истиқлол қудрати бу

ларда асрга татигулик таъбирлар рўбега чиқди.

Шидаткор давр мустақиллик тамойиллари билан бирга юртимиз қиёфаси, иктисодий салоҳияти, фуқаролар дунёқарши ва маънавиятини тўқдан узгаришти. Оламлар қалбида аллома ота-боболарининг бой маънавиятларидан гурурланмиш туйғулари билан бирга озода ва ободюртларини янада яшатиш, меҳнатларининг ҳузурини қўғқимиз буюк бахтдан фахрлиниш туйғуси намоён бўлди. Мамлакатимизда нимаики хайрли ишлар амалга оширилган булса, уларнинг ташаббускорини сардори Президентимиз Ислом Каримов булмоқда.

Эзгулик, яхши ният нурга ухшайди, одамлар эса ҳаминша равшанликка, рушноликка интилади. Бир вақтлар биз билан бир иттифоқ ҳудудига яшаган баъзи мамлакатларда бошбошдоқлик ҳукм сураётган, оналар-гудақлар фареди қўққа урлаётган бир пайтда мамлакатимиз Президентини юрт нуфузини қўғқимиз, фуқаролар турмушини яхшिलाб, давлат ҳавфсизлигини таъминлаш, ешлар тарбияси борасидаги қўғқимиз ишлари қатори маърифатимиз сарчашмалари ҳисобланмиш донишманд бобокалонларимиз шаънини қўғқимиз, қадриятларини тиклаш, қадим шаҳарлар юбилейларини, утказиш, фут-

ларда асрга татигулик таъбирлар рўбега чиқди.

Шидаткор давр мустақиллик тамойиллари билан бирга юртимиз қиёфаси, иктисодий салоҳияти, фуқаролар дунёқарши ва маънавиятини тўқдан узгаришти. Оламлар қалбида аллома ота-боболарининг бой маънавиятларидан гурурланмиш туйғулари билан бирга озода ва ободюртларини янада яшатиш, меҳнатларининг ҳузурини қўғқимиз буюк бахтдан фахрлиниш туйғуси намоён бўлди. Мамлакатимизда нимаики хайрли ишлар амалга оширилган булса, уларнинг ташаббускорини сардори Президентимиз Ислом Каримов булмоқда.

Эзгулик, яхши ният нурга ухшайди, одамлар эса ҳаминша равшанликка, рушноликка интилади. Бир вақтлар биз билан бир иттифоқ ҳудудига яшаган баъзи мамлакатларда бошбошдоқлик ҳукм сураётган, оналар-гудақлар фареди қўққа урлаётган бир пайтда мамлакатимиз Президентини юрт нуфузини қўғқимиз, фуқаролар турмушини яхшिलाб, давлат ҳавфсизлигини таъминлаш, ешлар тарбияси борасидаги қўғқимиз ишлари қатори маърифатимиз сарчашмалари ҳисобланмиш донишманд бобокалонларимиз шаънини қўғқимиз, қадриятларини тиклаш, қадим шаҳарлар юбилейларини, утказиш, фут-

«Шарқ тароналари» номи билан атагилган бу фестивал олдий қўғқик таловни еки фақат шарқ халқларига дахлдор анжуман эмас, балки халқаро аҳамиятта молик сиесий, маърифий жиҳатдан қадри беқиёс фестивалдир.

Ушбу нуфузли мусиқа анжуманида 32 мамлакат ва 2 та халқаро ташкилотдан жами 262 нафар санъат шайдолари иштирок этиш ниятини билдирганлар.

Шарқнинг асл гавҳари — дунё меҳваридеги бебаҳо инжур ҳисобланмиш Самарқанд шаҳрида утагилган бу улкан анжуманда ЮНЕСКО халқаро ташкилоти вақиллари Креспо Торал, Никита Дергачев, Айқаво хоним, Моинки Куратпе ва Майкл Барри Лейллар фахрий меҳмон сифатида қатнашадилар. Шунингдек АКШ, Германия, Франция, Хитой, Япония, Туркия, Жанубий Корея, Россия сингари нуфузли мамлакат вақиллари ҳам фестивалга ташриф буюрадилар. Халқаро мусиқа кенгаши аъзолари Ге Юо

ва Сулабе Киянинг анжуманга қатнашини унинг нуфузини яна бир қарра оширади.

«Шарқ тароналари» фестивалининг очилишида халқимизнинг қадимий бой маънавияти, маданияти ва улкан салоҳиятидан дарак берувчи Буюк ипак йўлининг мадх этувчи «Буюк ипак йўли» деб номланган концерт дастури меҳмонлар эътиборига ҳавола этиляди.

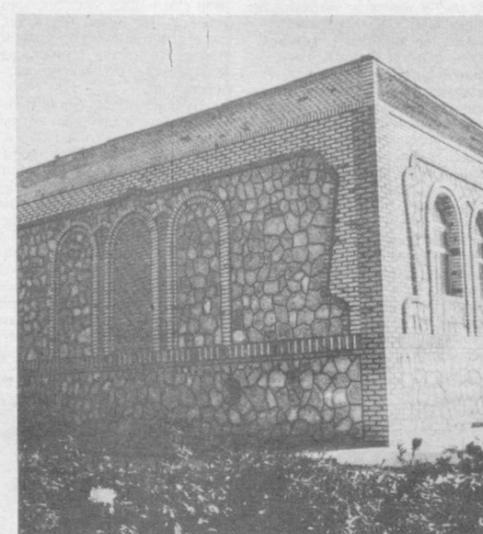
Бугун Самарқанд узгача чирой, жозоба бахш этиб, меҳмонларни қўғиб олмоқда. Айниқса, афсонавий Регистон таниб бўлмас даражада узғариб кетди. Тиллақори, Шердор, Улуғбек мадрасалари урамидеги бу майдон маҳобатидан қўғқар қувнайдди, дилга севишк инди. Хазрат Бобомиз Амир Темурнинг «Бизнинг қўғқимизнинг қўғқимизни қўғқимиз билан санъат биз қўғқимиз иморатларга боқинг» деган сузлари ярқираб хотирага келди.

Бир лаҳза қўғқимиз фестивалга ташриф буюрган меҳмонлар, анжуман баҳона Самарқандга юз бурган, уни қузатган дунё ақли гавдаланди. Улар ингоҳи билан кенг ва равон йўқларга боқмаган. Меҳмонхоналаридан қўғқиларни қузатман. Уларда «Нексия», «Тикос», «Дамас» каби қўғқидек учиб-бир-бирдан гузал машиналаримизни қўғқаман. Халелан ҳиёбонлардан утаган, меҳмондуст халқимиза дуст нигоҳи билан боқаман.

Ҳақиқатан ҳам халқимиз меҳмондуст, одаммохун. Қиёқа давр ичиде Самарқанд сайқали янада сайқал топди. Қўғқимиз зилол сувларини сафратаётган фаввораларга тунги чирқоқлар урнатишган. Кечалари бу ерға келган киши бир муъжизавий сеҳр оғунида қолади.

Хуллас, Самарқанд неча асрдан бери тилсимот қўғқинида асраган асори-атикалари, масжиду мадрасалари, маҳобатли нақшпиркор гузал муъжизавий иморатлари билан қайноқ кучоғини мусиқа шайдоларига очди. Меҳмонлар эса бирин-кетин афсонавий, осойишта Самарқандга ташриф буюрдилар. Сайқалланган Самарқанд руйи замини эса қўғқимиз мусиқага, дилни-дилга пайванд этувчи навога тулиб бормоқда. Зеро, нозик таъб санъаткору мусиқапунослар ҳам осудалик, тинчлик ва гузаллик шайдоларидир.

Амина НАБИХУЖА қизи.

Тадқиқотчиларнинг гувоҳлик беришича, яхши нонушта қилган одам тушгача, туш-лиги мароқли ўтган киши кечгача чарчамай ишлар экан. Айниқса, ҳамкасблар даврасида, чаққақлашиб тамадди қилишга не етсин. Қуйи Чирчиқ туманидаги йирик қурилиш ташкилоти раҳбарлари чойхона бў-

Хар тўғрида

ТИЛ БАЛОСИ

О и л а в и й қўғқиди-чиққиларни обдон ўрганган тадқиқотчилар тилини тиз билан олдиди бахт-саодатнинг асосий омилларидан биридир, деган хулосага келишди. Маъгул бўлишича, қўғқига қариганларнинг аксариятига хос хислат камгаплик экан. Бундай оилаларда эр-хотин кеч-қундуз бўйи қўғқимиз билан ярим соат гапиринар экан. Шифокорларнинг таъкидлашларича, тез гапириниш жажжи асаб пайчларининг шикастланишига олиб келади. Инсон жим ҳолатда турганда эса юрак қон-томир тизими ором олиб, қон босими пайсаянми, юракнинг иши яхшиланми қузатилади. Кўғқимиз турибдики, қўғқимиз гап нафақат қўққоққа ёқмайди, балки соғлиққа ҳам зарардир.

УЗУКНИНГ ОЗИ ТУЗУК

Гоҳи бармоқларини узукка тула қиз-жувонларни учратиб мумкин. Ҳол-буки бунини шунчаки бебор орзу-хавас деб бўлмайди. Бармоқларда у еки бу ички аъзо билан боғлиқ нуқталар сееробдир. Ниқоҳ узуги тақиллаган бармоқдаги нуқталар жинсий аъзолар, моддалар алд-машинаси масъул беълар фаолиятига таъсир қўққисади. Шу боис доимий равишда ниқоҳ узугини тақиб юриш мақсадга мувофиқ эмас. Уртга бармоқдаги узук атеросклероз, қон босимининг ошишига сабабчи бўлиши мумкин. Қўққимиз бармоқдагиси эса остеопороз, бел оғриғи уйғотмиш хавфи бор. Чимчалоқдаги узук ўн икки бармоқни ичак фаолиятига таъсир қўққисади.

Тани. Шу боис доимий равишда ниқоҳ узугини тақиб юриш мақсадга мувофиқ эмас. Уртга бармоқдаги узук атеросклероз, қон босимининг ошишига сабабчи бўлиши мумкин. Қўққимиз бармоқдагиси эса остеопороз, бел оғриғи уйғотмиш хавфи бор. Чимчалоқдаги узук ўн икки бармоқни ичак фаолиятига таъсир қўққисади.

Танига салбий таъсир қўққисатиши аниқланган. Айтилганлардан аён бўлишича, бармоқларини узукка тулғаб юриш яхшиликка олиб келмайди. Яхшиси, ниқоҳ узугини ҳам кечаси олиб қўғқимиз маъгул. Умуман вақти-вақти билан бармоқларини холи тутиб, ҳордиқ чиқаришига имкон беришга нима етсин.

МАИШИЙ ХИЗМАТ ШАХАРЧАСИ

Наманганнинг энг чет қисмида жойлашган Дамбоғ маҳалласи ақли маиший муаммоларни ҳал этиш учун шаҳар марказига боришига ҳожат қолмади. Бу ерда шинамгина маиший хизмат шаҳарчаси қад кўтарди. Янги комплексида маиший хизмат кўрсатиш хоналари, маганинлар ва чойхонадан ташқари болалар боғчаси, шунингдек тиқувчилик цехи мавжуд. Шаҳарчада соғлиқни сақлаш пункти ҳам бор. Виждат ҳоқимлиги унга «Дамас» маркали махсус машина ажратди. Янги гузарда маҳалла ақлидан 80 дан ортиқ киши, асосан ширин-қизлар иши билан таъминланди.

Маҳаллага маиший хизмат шаҳарчасини «Наманганавтойул» акционерлик жамиятининг ҳодимлари ҳада қилдилар. Улар гузарни қуриш ва жиҳозларни ҳаражатларини кўтарилди.

Республика мустақиллигининг олти йиллиги арафасида маҳалларга янги-янги маданият-маиший комплекслар топширилоқда.

(ЎЗА).

Бош муҳаррир **Неъмат ЁҚУБОВ**
 Таҳрир